

TER BESLISSING

Datum

5 juli 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/184337

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Aansturing NS en ProRail

Beslistermijn

20-08-2024

Bijlage(n)

4

Aan Staatssecretaris

nota

Kamerbrief plan van aanpak verbeterprogramma ProRail
en NS

Aanleiding

De aangenomen motie van Kamerlid Van Dijk (NSC)¹ verzoekt om een verbeterprogramma onder de concessies van ProRail en NS om de tegenvallende prestaties te verbeteren. De motie verzoekt ook om een eerste plan van aanpak naar de Kamer te sturen voor het zomerreces. Uw voorganger minister Harbers heeft akkoord gegeven op de scope en de afbakening van het verbeterprogramma.² De afgelopen weken hebben ProRail en NS - in afstemming met het ministerie van IenW - aan een plan van aanpak gewerkt. NS en ProRail hebben dit inmiddels opgeleverd. Via deze nota wordt u gevraagd de Kamerbrief, inclusief het bijgevoegde plan van aanpak, naar de Kamer te sturen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met:

1. Het verzenden van bijgevoegde Kamerbrief waarbij ingaan wordt op:
  - a. het plan van aanpak van ProRail en NS;
  - b. De verduidelijkende lezing van het ministerie van IenW op artikel 42 van de hoofdrailnetconcessie 2025-2033.
2. Het versturen van het plan van aanpak naar de Kamer (inclusief de aanbestedingsbrief van ProRail), waarna met het formele verbeterprogramma onder de concessies gestart kan worden.

Kernpunten

Verbeterprogramma

- Uw voorganger minister Harbers is akkoord gegaan met de scope en afbakening van het verbeterprogramma.³ De scope betreft: ProRail en NS verbeteren de prestaties op het HRN met oog voor voorspelbaarheid, reiscomfort en goede informatievoorziening.
- Het plan van aanpak bevat een uitwerking van de eerder vastgestelde scope en afbakening. Het programma is ingedeeld in drie werkstromen die gebaseerd zijn op de drie hoofdoorzaken van de tegenvallende prestaties⁴:
  - Tijdelijke snelheidsbeperkingen;
  - Tekort aan beschikbaar treinmaterieel;

¹ Kamerstuk 29 984, nr. 1193.

² Zie RONDZENDMAP-2024/6718.

³ Zie RONDZENDMAP-2024/6718.

⁴ ProRail en NS hebben deze hoofdoorzaken beschreven in een gezamenlijke brief, die ook met de Kamer is gedeeld: Kamerstuk 29984, nr. 1181.

- Optimale dienstregeling en goede informatievoorziening tijdens werkzaamheden.
- In aanvulling op het bovenstaande benadrukken ProRail en NS:
  - Dat het opnemen van tijdelijke snelheidsbeperkingen in de dienstregeling nooit een definitieve oplossing is en dat voor het opnemen van tijdelijke snelheidsbeperkingen in de dienstregeling een afweegkader zal worden opgesteld, in samenspraak met het ministerie van IenW en consumentenorganisaties van het Landelijk Overleg Consumenten Belangen Openbaar Vervoer (LOCOV)⁵;
  - Dat NS de leveringsafspraken van nieuw materieel en de lessons learned uit het Intercity Nieuwe Generatie programma toelicht in het verbeterprogramma;
  - Dat NS ten aanzien van het materieel bijzondere aandacht heeft voor de reinheid van treinen.

Datum

5 juli 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/184337

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Openbaar Vervoer en Spoor
Aansturing NS en ProRail

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

4

Artikel 42 concessie

- De concessie HRN 2025-2033 biedt derden de mogelijkheid om bij NS een verzoek in te dienen voor het rijden van additionele treindiensten, zoals een extra nachttrein. Dit artikel is bedoeld om derden (in de praktijk decentrale overheden) in staat te stellen additionele treindiensten af te nemen bij NS als deze niet tot stand komen onder open toegang.
- Het kan echter voorkomen dat decentrale overheden een beroep doen op dit artikel, zelfs als NS of een andere vervoerder al zo'n extra treindienst aanbiedt of binnenkort zal aanbieden onder open toegang.
- Dit speelt momenteel met betrekking tot een nachttrein tussen Almere en Amsterdam, waarvoor de gemeente Almere een verzoek heeft ingediend bij NS. Tegelijkertijd heeft Arriva bij de ACM een melding gedaan ten aanzien van haar voornemen voor het rijden van een nachttrein tussen Zwolle en Schiphol op vrijdag- en zaterdagnachten, die ook stopt op Almere Centrum.
- Het ministerie van IenW ziet potentie voor open toegang vervoer als aanvulling op concessievervoer, en verwelkomt dergelijke initiatieven.
- Om misverstanden te voorkomen, wordt in de brief de relatie tussen open toegangdiensten en additionele treindiensten op verzoek van derden verduidelijkt: als een vervoerder al een extra treindienst aanbiedt of binnenkort gaat aanbieden onder open toegang, is het naar mening van het ministerie van IenW niet de bedoeling dat deze wordt opgenomen in het volume van de Hoofdrailnetconcessie op basis van artikel 42.
- Indien de open toegang treindienst niet tot stand blijkt te komen, dan kan NS alsnog een nieuw aanbod doen.

Krachtenveld

De prestaties van NS en ProRail zijn veelvuldig in de aandacht. De wens voor een verbeterprogramma onder de concessie wordt breed in de Kamer gedeeld (alle partijen behalve DENK stemden voor de motie van Olger van Dijk).

Het is de wens van ProRail en NS om de boetes voor de tegenvallende prestaties in 2023 in te zetten voor het verbeterprogramma. Er is een motie van Kamerlid Heutink (PVV) aangenomen die de regering verzoekt om het boetebedrag voor NS (€0,5 miljoen) te besteden aan bodycams.⁶ Kamerlid Van Dijk (NSC) heeft tijdens het Tweeminutendebat OV en Taxi op 5 juni 2024 gevraagd het boetebedrag voor ProRail (€2,625 miljoen) in te zetten voor het verbeterprogramma. Conform de

⁵ [Deelnemers | Landelijk Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer \(locov.nl\)](#)

⁶ Kamerstuk 23645, nr. 820.

afspraken in de concessies dienen de boetebestedingen in samenspraak met consumentenorganisaties worden bestemd en ingezet voor de reizigers op het hoofdrailnet. Hiervoor wordt nu een zorgvuldig proces doorlopen. Een definitief voorstel over de boetebestedingen wordt aan u voorgelegd zodra dit proces is doorlopen.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

5 juli 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/184337

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Aansturing NS en ProRail

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

4

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Kamerbrief Plan van Aanpak verbeterprogramma ProRail en NS	De begeleidende Kamerbrief bij het plan van aanpak, waarin het programma en het plan van aanpak kort worden beschreven.
03	Plan van aanpak van ProRail en NS	Het door NS en ProRail opgeleverde plan van aanpak voor het verbeterprogramma.
04	Aanbiedingsbrief plan van aanpak verbeterprogramma NS en ProRail 2024-2025	Begeleidende brief bij het plan van aanpak verbeterprogramma NS en ProRail 2024-2025

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
3 juni 2024	Beslisnota verbeterprogramma onder de concessie NS en ProRail	Akkoord op afbakening en scope van het verbeterprogramma, verdere uitwerking van het plan van aanpak en NS en ProRail de kans te geven met een voorstel voor de boetebestedingen binnen het verbeterprogramma te komen.